

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 26.3.2013
COM(2013) 147 final

2013/0080 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

**om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved udbygning af højhastighedsnet
til elektronisk kommunikation**

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2013) 73 final}

{SWD(2013) 74 final}

BEGRUNDELSE

I denne begrundelse præsenteres forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om foranstaltninger, der kan mindske omkostningerne ved at udbygge højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

1.1. Forslagets formål

Formålet med den foreslåede forordning er at gøre udbygningen af højhastighedsinfrastrukturen for elektronisk kommunikation mindre omkostningstung og mere effektiv. Det skal give bedre betingelser for etableringen af et velfungerende indre marked på et område, der danner basis for praktisk talt alle økonomiens sektorer.

Der er bred enighed om, at anlægsarbejderne repræsenterer størstedelen af de samlede omkostninger ved at udbygge nettene¹. Det gælder, uanset hvilken teknologi der benyttes, men ved visse teknologier kan andelen være op til 80 %.

En mulig vej til betydelige omkostningsbesparelser vil være at fastsætte et antal direkte gældende rettigheder og pligter for alle faser i infrastrukturudbygningen. Barriererne for investeringer og markedsadgang kan sænkes ved at give mulighed for en mere intensiv udnyttelse af eksisterende fysiske infrastrukturanlæg, ved at samarbejde mere om planlagte anlægsarbejder, ved at strømline behandlingen af ansøgninger om anlægstilladelser m.v. og ved at fjerne hindringer for etablering af højhastighedsforberedt bygningsintern infrastruktur.

Dette initiativ tager derfor fat om fire hovedproblematikker: 1) Effektivitetsmangler eller flaskehalse i udnyttelsen af eksisterende fysisk infrastruktur (f.eks. kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller, gadeskabe, pæle, master, antenner, tårne og andre støttekonstruktioner, 2) flaskehalse for fælles udbygning, 3) ineffektivitet ved udstedelse af administrative tilladelser og 4) flaskehalse for bygningsinstallationer.

Da hvert problemfelt er knyttet til et bestemt trin i udbygningsprocessen, vil der komme et sæt sammenhængende og gensidigt forstærkende foranstaltninger ud af at tage disse problemfelter op under ét. I én undersøgelse anslås det, at virksomhederne kan spare kapitaludgifter på 20-30 % af de samlede investeringsomkostninger, hvis der blev gjort noget for at løse de afdækkede problemer², dvs. op til 63 mia. EUR i 2020³.

For at maksimere synergivirkningerne mellem forskellige net, sigter forordningen ikke kun mod udbydere af elektroniske kommunikationsnet, men mod alle, der ejer fysisk infrastruktur, til eksempelvis el, gas, vand og kloakering, opvarmning og transport, hvor der også kan anbringes elementer af elektroniske kommunikationsnet.

---

¹ Analysys Mason, 2008, Analysys Mason 2012, WIK, 2008.

² Analysys Mason, 2012. Skønnet bygger på følgende antagelser: 25 % af udbygningen foregår i eksisterende kabelkanaler; besparelse: 75 % af kapitaludgifterne i denne del. 10 % af udbygningen består i at forbinde nettet med nyt boligbyggeri, og her samordnes udbygningen med andre operatører/forsyningsselskaber; besparelse: 15-60 %. 5 % af udbygningen består i at forbinde nettet med installationsforberedt flerfamiliebyggeri; besparelse 20-60 %. Dertil kommer sociale, miljømæssige og økonomiske fordele.

³ Skønnet bygger på et investeringsscenario, der er beregnet som led i en omfattende undersøgelse foretaget af Analysys og Tech4i2 ("The socio-economic impact of bandwidth", 2013). Undersøgelsen spår, at den digitale dagsordens bredbåndsmål kun kan nås, hvis der gennemføres store investeringer, nemlig investeringer i næstgenerationsnetadgang på 211 mia. EUR. For at opnå potentielle besparelser er de anførte procentsatser fratrukket beløbet.

1.2. Generel baggrund

2010-rapporten om det indre marked⁴ peger på, at teletjenesterne og teleinfrastrukturen i EU stadig er stærkt opdelt langs de nationale grænser. En nyere rapport om prisen for manglende europæisk samarbejde i sektoren for elektronisk kommunikation⁵ har vist, at det uudnyttede potentiale på det indre marked svarer til et årligt beløb på 0,9 % af BNP, eller 110 mia. EUR.

Rygraden i det digitale indre marked er en bredbåndsinfrastruktur med høje hastigheder, og det er også en forudsætning for verdensomspændende konkurrenceevne, bl.a. på e-handelsområdet. Som nævnt i meddelelsen "Akten for det indre marked II"⁶ kan en stigning på 10 % i bredbåndsdækningen medføre en stigning i BNP på 1-1,5 % om året og i arbejdsproduktiviteten på 1,5 %⁷, og den innovation, der kommer i virksomhederne, når de får adgang til bredbånd, skaber beskæftigelse og kan give op til 2 millioner ekstra arbejdspladser frem til 2020⁸.

En stor del af dette uudnyttede potentiale ligger i netinfrastrukturen: Det, at der er forskellige strategier for regulering af netværksudbygningen, gør det dyrere at få adgang til de nationale markeder, hindrer, at stordriftsfordele på tjeneste- og udstyrsniveau udnyttes, og hæmmer fremkomsten af nye tjenester, som kan dukke op på net med meget høj hastighed, der fungerer gnidningsløst på tværs af grænserne. Udbygningen af accesnet er ofte reguleret af bestemmelser og procedurer, der forvaltes på lokalt plan, men sådanne foranstaltninger, herunder afledte lokale forskrifter, kan indirekte påvirke den frie udveksling af tjenesteydelser og berettigede indgreb fra EU's side⁹. Dertil kommer, at EU tidligere har lovgivet på området på grundlag af artikel 114 i TEUF for at fremme udbygningen af lokal netinfrastruktur ved at give ubundet adgang til abonnentledninger¹⁰.

EU har ikke råd til at lade borgere og virksomheder i stikken uden for det område, der er dækket af denne type infrastrukturanlæg. Derfor har Unionen opstillet ambitiøse mål på bredbåndsområdet i den digitale dagsorden for Europa: Senest i 2013 skal alle europæere have grundlæggende bredbåndsadgang og senest i 2020 skal 1) alle europæere have adgang ved hastigheder på over 30 Mbps og 2) mindst 50 % af de europæiske husstande have et

⁴ Mario Monti: "En ny strategi for det indre marked", rapport til Europa-Kommissionens formand, den 9. maj 2010.

⁵ *Steps towards a truly Internal Market for e-communications in the run-up to 2020*, Ecorys, TU i Delft og TNO, udgivet i februar 2012.

⁶ (COM(2012) 573).

⁷ Booz and Company, *Maximising the impact of Digitalisation*, 2012.

⁸ Skøn foretaget af Kommissionen på grundlag af nationale undersøgelser (Liebenau, J., Atkinson, R., Karrberg, P., Castro, D. and Ezell, S., 2009, *The UK Digital Road to Recovery*; Katz R.L. et al, 2009, *The Impact of Broadband on Jobs and the German Economy*).

⁹ I *De Coster*-sagen (sag C-17/00 [2001], Sml. I, s. 9445, nr. 37) mindede Domstolen om, at lokalt fastsatte afledte retsforskrifter, der berører den frie udveksling af tjenesteydelser, skal være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet. I forbindelse med det samme eksempel med parabolantenners fremhævede Kommissionen i meddelelsen om generel anvendelse af princippet om frie varebevægelser og fri udveksling af tjenesteydelser — EF-traktatens artikel 28 og 49 — på parabolantenners, KOM (2001) 351 endelig, at nok er det de enkelte medlemsstater, der skal fastsætte betingelserne for opsætningen og anvendelsen af parabolantenne i overensstemmelse med deres nationale lovgivning, men visse nationale bestemmelser kan påvirke, hvad der kan modtages. Dermed kan de også indirekte påvirke distributionen af de mange tjenester, der sendes via satellit — tjenester, som i sagens natur er grænseoverskridende — det vil f.eks. sige tv- og radioudsendelser foruden interaktive tjenester ("informationssamfundstjenester"). Sådanne nationale bestemmelser skal derfor overholde traktatens grundlæggende principper, herunder princippet om frie varebevægelser og fri udveksling af tjenesteydelser i det indre marked.

¹⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2887/2000 af 18. december 2000 om ubundet adgang til abonnentledninger, EFT L 335 af 30.12.2000, s. 4.

internetabonnement med en hastighed på over 100 Mbps. En forudsætning for at nå disse mål er, at omkostningerne ved at udbygge infrastrukturen sænkes i hele EU.

1.3. Politisk baggrund

Den digitale dagsorden for Europa er et flagskibsinitiativ under Europa 2020-strategien, der tager sigte på at få varigt økonomisk og socialt udbytte af et digitalt indre marked baseret på hurtige og ultrahurtige internetforbindelser og interoperable applikationer.

Den peger specielt på, at det bør gøres billigere at udbygge bredbåndsnettet i hele EU, bl.a. ved at sikre en ordentlig planlægning og koordinering samt ved at reducere de administrative byrder¹¹.

Det Europæiske Råds møde den 1. og 2. marts 2012 opfordrede til en EU-indsats for bedre bredbåndsdækning, bl.a. ved at nedbringe omkostningerne ved infrastrukturanlæg til højhastighedsbredbånd¹².

Meddelelsen "Akten for det indre marked II - Sammen om fornyet vækst" pegede på dette initiativ som en af de 12 nøgleaktioner, der kan øge væksten, beskæftigelsen og tilliden til det indre marked og få reelle virkninger¹³. I Akten for det indre marked II forventes Kommissionens forslag fremsat i første kvartal 2013. På mødet den 13. og 14. december 2012 opfordrede Det Europæiske Råd Kommissionen til at forelægge alle de centrale forslag senest i foråret 2013¹⁴.

2. RESULTATER AF HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSE

2.1. Offentlig høring af interesserede parter

Kommissionen holdt en offentlig høring mellem den 27. april og den 20. juli 2012. Her blev interessenterne opfordret til at give deres mening til kende om fem sæt spørgsmål, der dækker alle faser i netudbygningen fra planlægning til tilslutning af slutbrugere¹⁵.

Der indkom over hundrede skriftlige besvarelser fra forskellige typer af interessenter fordelt på 26 lande i EU og EFTA. De største respondentkategorier var udbydere af elektronisk kommunikation (27) og deres brancheforeninger (14) og offentlige organer, herunder centrale myndigheder (22, hvoraf de 6 er nationale tilsynsmyndigheder) og lokale myndigheder (9). Andre forsyningsvirksomheder (7) har mest bidraget via brancheforeninger. Derudover kom der bidrag fra udstyrsproducenter (5) og fra faglige sammenslutninger på ingeniør- og ikt-området (6).

Generelt tog deltagerne positivt imod Kommissionens hensigt om at tage fat på problemet med de høje anlægsomkostninger ved udbygning af bredbåndsnet over hele det indre marked.

---

¹¹ En digital dagsorden for Europa, meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, KOM(2010) 245 af 19.5.2010, især afsnit 2.4.1.

¹² Det Europæiske Råds konklusioner, 1.-2. marts 2012, EUCO 4/2/12, http://europa.eu/rapid/press-release_DOC-12-4_da.htm, punkt 15.

¹³ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet, Europa-Parlamentet, det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget, COM(2012) 573 final af 3.10.2012, nøgleaktion 9.

¹⁴ Konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 13.-14. december 2012 http://europa.eu/rapid/press-release_DOC-12-11_da.htm, punkt 17.

¹⁵ Der er en rapport om høringsresultaterne i bilag I til rapporten om den konsekvensanalyse, der er knyttet til dette forslag.

Et flertal af respondenterne bekræftede, at der var mangler i kapacitetsudnyttelsen og flaskehalse, og at der var muligheder for at nedbringe omkostningerne. Interessenterne erkendte, at der var problemer og behov for at gøre noget ved dem. Der kom flere forslag til løsninger, hvoraf nogle var meget ambitiøse, andre mere beskedne.

Foruden at holde offentlig høring har Kommissionen oprettet et internetdiskussionsforum for at hente idéer fra interesserede parter¹⁶.

Kommissionens tjenestegrene haft jævnlig kontakt med større interessenter, både offentlige og private, overalt i de berørte sektorer.

2.2 Undersøgelser og andre informationskilder

Kommissionens tjenestegrene har bestilt to undersøgelser, en hos Deloitte om måder, hvorpå omkostningerne ved udbygning af passiv bredbåndsinfrastruktur kan mindskes¹⁷, og en hos Analysys Mason som grundlag for en konsekvensanalyse til dette forslag¹⁸.

Desuden har Kommissionens tjenestegrene trukket på yderligere informationskilder, undersøgelser og bedste praksis i enkeltlande (herunder Tyskland, Spanien, Frankrig, Italien, Litauen, Nederlandene, Polen, Portugal, Slovenien, Sverige og Det Forenede Kongerige)¹⁹. Endelig har de ansvarlige tjenestegrene i Kommissionen indsamlet detaljerede oplysninger via de nationale tilsynsmyndigheder.

2.3 Vurdering af virkningerne af den foreslåede forordning

Kommissionens tjenestegrene har lavet en konsekvensanalyse²⁰. I den blev der udvalgt fire handlemuligheder til en nøjere gennemgang:

Valgmulighed 1: Fortsætte med uændret praksis for overvågning, håndhævelse og vejledning.

Valgmulighed 2: Fremme effektivitetsgevinster i telesektoren: Henstillinger om foranstaltninger, der kan medvirke til, at de nationale tilsynsmyndigheder anvender regelsættet for elektronisk kommunikation på en mere sammenhængende og ensartet måde.

Valgmulighed 3: Muliggøre effektivitetsgevinster på tværs af sektorerne: Forslag til en forordning med det sigte at frigøre potentialet for samarbejde på tværs af sektorerne (to delmuligheder, 3a med en forordning alene og 3b med en kombination af en forordning og en henstilling).

Valgmulighed 4: Bindende krav om effektivitetsgevinster: Forslag til lovgivning, som supplerer det nuværende regelsæt for at stille krav om foranstaltninger, der er mere vidtgående end i valgmulighed 3, f.eks. infrastrukturatlaser, omkostningsbaseret adgang til infrastruktur, obligatorisk samarbejde om anlægsarbejder, selv når de ikke finansieres af offentlige midler, og installation af højhastighedsforberedt infrastruktur også i gamle bygninger.

Analysen af valgmulighederne fokuserer navnlig på omkostninger og udbytte for de direkte berørte parter, de forventede virkninger for netinvesteringer og bredbåndsudbygning og på en

---

¹⁶ Se <http://daa.ec.europa.eu/content/special/crowdsourcing>.

¹⁷ En rapport, der bygger på Deloittes undersøgelse efter krydstjek med andre kilder, indgår i konsekvensanalyserapporten, der er knyttet til dette forslag (bilag II til rapporten).

¹⁸ Denne rapport kan indgå i konsekvensanalyserapporten, der er knyttet til dette forslag (bilag III til rapporten).

¹⁹ En udtømmende liste over disse kilder findes i bibliografien i konsekvensanalyserapporten.

²⁰ Konsekvensanalyserapporten er vedlagt dette forslag.

breder makroøkonomisk analyse af virkningerne for forbrugerne, væksten, konkurrenceevnen og det indre marked.

Konsekvensanalysen konkluderer, at valgmulighed 3a er den bedste mulighed ud fra, hvor effektivt den fører frem mod de opstillede mål, costbenefitanalyse, effektivitet og sammenhæng i udnyttelsen af de potentielle omkostningsnedsættelser med EU's overordnede politiske mål i overensstemmelse med proportionalitets- og nærhedsprincippet.

Om valg af retsaktstype, se afsnit 3.5.

3. JURIDISKE ASPEKTER AF FORSLAGET

3.1. Retsgrundlag

Retsgrundlaget for dette forslag er artikel 114, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Det er begrundet i forslagens formål, som er at forbedre vilkårene for det indre markeds etablering og funktion.

Desuden bekræfter retspraksis, at denne artikel, afhængigt af den generelle kontekst og de specifikke omstændigheder omkring det forhold der skal harmoniseres, giver EU's lovgivende myndighed beføjelse til at skønne over, hvilke harmoniseringsmetoder der bedst fremmer det ønskede resultat, især på teknisk komplekse områder²¹.

3.2. Nærhedsprincippet

Det foreslåede EU-tiltag til reduktion af omkostningerne ved at udbygge højhastighedsinfrastrukturen for elektronisk kommunikation er berettiget i forhold til nærhedsprincippet.

Nærhedsprincippet har to formål. På den ene side giver det EU mulighed for at handle, hvis et problem ikke i tilstrækkelig grad kan løses af medlemsstaterne på egen hånd. På den anden side tager det sigte på at bevare medlemsstaternes kompetence på de områder, der ikke kan håndteres mere effektivt ved en EU-indsats. Formålet er at placere beslutningsprocessen i EU så tæt på borgerne som muligt.

Forordningsforslaget fokuserer på at fastlægge bestemte, umiddelbart gældende rettigheder og forpligtelser for at lette planlægningen og udførelsen af udbygningen af den fysiske infrastruktur og de dertil hørende anlægsarbejder, og det indeholder de dertil hørende bestemmelser om, at der skal være gennemsigtighed omkring relevante oplysninger og samordning af de administrative procedurer. Hertil kommer krav om bygningsintern fysisk infrastruktur i nye bygninger og ved større renoveringer.

De påtænkte foranstaltninger bygger på eksisterende god praksis i flere medlemsstater, bl.a. bestemmelser om genbrug af eksisterende fysiske infrastrukturer i Litauen og Portugal, gennemsigtigheden af den eksisterende infrastruktur i Belgien og Tyskland, fælles udbygning i Finland og Sverige, strømliningen af adgangsrettigheder og administrative procedurer i Nederlandene og Polen og bredbåndsinfrastruktur til høj hastighed i nye bygninger i Spanien og Frankrig²². Nogle medlemsstater har indført foranstaltninger, der til en vis grad er mere vidtgående end dem, der her foreslås, f.eks. den såkaldte one-stop-shop i Grækenland. Den

---

²¹ Sag C-66/04, præmis 45 og sag C-217/04, præmis 43.

²² Se Analysys Mason, Final report for the DG Information Society and Media, European Commission Support for the preparation of an impact assessment to accompany an EU initiative on reducing the costs of high-speed broadband infrastructure deployment (SMART 2012/0013).

foreslåede forordning berører ikke sådanne mere detaljerede bestemmelser i national lovgivning.

Den foreslåede forordning berører heller ikke eventuel specifik regulering, herunder korrigerende foranstaltninger over for virksomheder med en stærk markedsposition, truffet af de nationale tilsynsmyndigheder i medfør af EU's regelsæt for elektronisk kommunikation.

De foreslåede EU-foranstaltninger er nødvendige for at forbedre betingelserne for det indre markeds oprettelse og funktion på følgende måde:

- Ved at fjerne de hindringer for et velfungerende indre marked, der skyldes kludetæppet af regler og administrative praksisser på nationalt og subnationalt plan, som hæmmer udviklingen og væksten i europæisk erhvervsliv, forringer Europas konkurrenceevne og skaber hindringer for investeringer og aktivitet på tværs af grænserne, og dermed hæmmer den frie adgang til at udbyde elektroniske kommunikationstjenester og -net, sådan som det ellers garanteres i eksisterende EU-lovgivning. Som et eksempel kan det nævnes, at spredte og uigennemskuelige reguleringsstrategier for netudbygning gør det dyrere at få adgang til hvert enkelt nationalt marked. En sådan opsplitning er en hindring for både multinationale og nationale virksomheder, der er villige til at opnå stordriftsfordele på europæisk plan for at kunne stå sig i den stadig mere globale konkurrence. Den hindrer også at der opstår de innovative serviceydelser, som ellers muliggøres af ultrahurtige net, der fungerer gnidningsløst over grænserne.
- Ved at stimulere den bredbåndsdækning overalt, der er en forudsætning for udviklingen af et digitalt indre marked, og derved bidrage til at fjerne en vigtig hindring for gennemførelsen af det indre marked og samtidig fremme den territoriale samhørighed. En forudsætning for at nå disse mål er, at omkostningerne ved at udbygge infrastrukturen sænkes i hele EU.
- Ved at virkeliggøre de store uudnyttede muligheder for at billiggøre og lette bredbåndsudbygningen, herunder ved at opskalere eksisterende bedste praksis til EU-plan.
- Ved at strømline effektive planlægnings- og investeringsprocedurer i stor skala, hvilket vil fremme fremkomsten af paneuropæiske operatører.
- Ved at sikre ligebehandling og ikkediskrimination af virksomheder og investorer i overensstemmelse med formål og opgaver, der er nært forbundet med genstandsområdet²³ for flere bestemmelser i gældende EU-ret, især inden for den elektroniske kommunikationssektor²⁴, men også i andre sektorer (f.eks. forsyningsvirksomheder, der søger at få udbytte af deres fysiske infrastruktur, og synergivirkninger ved etablering af intelligente net).

Der er truffet flere foranstaltninger for at sikre, at forslaget overholder nærhedsprincippet.

- For det første kan medlemsstaterne opretholde eller vedtage mere detaljerede bestemmelser for yderligere at præcisere eller supplere de forpligtelser, der er fastsat i den foreslåede forordning, f.eks. med hensyn til adgangen til eksisterende infrastrukturanlæg, koordinering af anlægsarbejder og fælles udbygning.

²³ Se sag C-217/04, præmis 47.

²⁴ Se f.eks. betragtning 8 i direktiv 2009/140/EF om bedre regulering, betragtning 22 i rammedirektivet, betragtning 1 og 4 i forordning nr. 2887/2000/EF.

- Selvom de opgaver, den foreslåede forordning opstiller, som udgangspunkt overdrages til det organ, der er uafhængig national tilsynsmyndighed i henhold til regelsættet for elektronisk kommunikation på grund af dets sagkundskab og uafhængighed, kan medlemsstaterne i overensstemmelse med deres forfatningsmæssige fordeling af kompetencer og beføjelser²⁵ udpege andre kompetente organer på et optimalt aggregationsniveau, hvor de overdragne opgaver kan løses mere effektivt. Dette gælder for alle de opgaver, forordningen fastsætter: central informationstjeneste om udstedelse af tilladelser, gennemsigtighed og konfliktløsning.
- For det andet, hvad angår gennemsigtigheden af den eksisterende fysiske infrastruktur: Selvom en række medlemsstater har taget initiativ til kortlægning i GIS-systemer (geografiske informationssystemer), der i nogle medlemsstater ikke kun omfatter infrastruktur til elektronisk kommunikation, men også andre forsyningsvirksomheders fysiske infrastruktur, så forlanger dette forslag ikke, at medlemsstaterne skal iværksætte en sådan kortlægning. Det kræver heller ikke, at data skal aggregeres eller opbevares hos et centralt kontaktorgan. Hvad medlemsstaterne forpligtes til, er at gøre sådanne oplysninger "tilgængelige" fra en central dokumentationstjeneste, og det kan gøres ved hjælp af hyperlinks, der fører andre steder hen. Tilsvarende indeholder forslaget ikke noget generelt krav om forudanmeldelse af planlagte anlægsarbejder. Men det giver udbydere af elektronisk kommunikation mulighed for at udbede sig disse oplysninger hos netoperatører med henblik på udbygning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.
- For det tredje, hvad angår udstedelse af tilladelser: Forslaget berører ikke medlemsstaternes procesautonomi på området intern kompetencefordeling. Der skal foreligge oplysninger om forskellige procedurer for udstedelse af tilladelser, og ansøgninger skal indsendes via kontaktorganet, men dets rolle er begrænset til at formidle de forskellige tilladelser og koordinere tilladelsesproceduren. Desuden er de forskellige frister kun harmoniseret som udgangspunkt; medlemsstaterne kan beholde eller indføre egne specifikke tidsfrister, så længe de ikke strider mod andre specifikke frister eller forpligtelser, der er fastsat for korrekt gennemførelse af proceduren og gælder efter national ret eller EU-ret.
- Sluttelig angående bygningsinternt udstyr: Den foreslåede forordning giver medlemsstaterne mulighed for at tilpasse de forpligtelser, der er fastsat i forordningen, til at de nationale og lokale særtræk ved at undtage kategorier af bygninger, f.eks. enfamiliehuse eller renoveringer, fra anvendelsesområdet i fuld overensstemmelse med nærheds- og proportionalitetsprincippet.

3.3. Proportionalitetsprincippet

De foreslåede foranstaltninger er også berettigede set fra et proportionalitetssynspunkt.

De foreslåede omkostningsreducerende foranstaltninger sigter mod øget samordning og gennemsigtighed og mod harmonisering af minimumsværktøj, der giver de relevante interessenter mulighed for at udnytte synergivirkninger og mindske effektivitetsmangler i udbygningen. Og selv om foreslåede foranstaltninger sigter mod at mindske hindringerne for adgang til fysisk infrastruktur, griber de ikke urimeligt forstyrrende ind i ejendomsretten, men giver forretningsmæssige forhandlinger forrang.

²⁵

Se sag 272/83, præmis 25 og 27.

De foreslåede foranstaltninger stiller ikke krav om bestemte forretningsmodeller. Og der kan fortsat vedtages mere detaljerede nationale bestemmelser, så de bliver snarere et supplement til end et indgreb over for igangværende nationale initiativer. Tværtimod får medlemsstaterne mulighed for at bygge videre på deres nuværende foranstaltninger og vælge den tilrettelæggelse af eventuelle eksisterende eller nye foranstaltninger, der passer bedst til deres særlige forhold, uden at de behøver at give anledning til yderligere omkostninger.

Den foreslåede forordning griber til en vis grad ind i ejendomsretten, men det sker under overholdelse af proportionalitetsprincippet.

Forslaget muliggør også forretningsmæssige forhandlinger om adgang til fysisk infrastruktur, idet der ikke stilles bindende krav om adgang på forudfastlagte eller omkostningsbestemte vilkår. Det angiver vejledende grunde til, at et afslag på adgang kan anses for rimeligt. Det kan f.eks. være, at den fysiske infrastruktur, som der er anmodet om adgang til, teknisk er uegnet til at huse noget af de elementer, der indgår i elektroniske kommunikationsnet, det kan være manglende plads til sådanne elementer, eller det kan være netintegritet og -sikkerhed.

Selvom forslaget indeholder bestemmelser om tvistbilæggelse i tilfælde af urimelige afslag på adgang, tages der hensyn til flere parametre ved fastsættelsen af prisen for adgang, f.eks. hvordan den adgang, der søges om, vil påvirke den forretningsplan, der ligger til grund for netoperatørens investeringer, især ved nylig anlagt fysisk infrastruktur for udbud af elektroniske kommunikationstjenester over højhastighedsnet.

Hvad angår den eksisterende fysiske infrastrukturens gennemsigtighed, berører forslaget specielt infrastruktur, der egner sig til udbygning af højhastighedsnet, og ikke fysisk infrastruktur i almindelighed. Og det giver medlemsstaterne mulighed for at fastsætte generelle undtagelser for infrastrukturanlæg, som er teknisk uegnede. Desuden søger det at minimere omkostningerne ved at stille oplysninger til rådighed. Derfor arbejder det med graduerede forpligtelser med mulighed for at organisere adgang til allerede tilgængelige oplysninger og sådan, at der kun skal foretages opmålinger, når oplysningerne ikke ligger klar hos offentlige myndigheder eller udbydere af elektronisk kommunikation.

Hvad angår samordning af anlægsarbejder, begrænser forslaget ikke virksomhedernes økonomiske handlefrihed. Og det undlader især at gøre fælles udbygning obligatorisk for parter, der ikke selv har valgt denne forretningsmodel, medmindre der er offentlig finansiering med i spillet. Det søger tværtimod at muliggøre fælles udbygning på forretningsmæssigt grundlag ved at muliggøre bedre formidling af oplysninger om fremtidige anlægsarbejder.

Hvad angår bygningsintern fysisk infrastruktur begrænses pligten til at udstyre bygninger med højhastighedsforberedt fysisk infrastruktur til nybyggeri og større renoveringer. I disse tilfælde er merprisen nemlig ubetydelig sammenlignet med en situation, hvor passiv infrastruktur skal nyinstalleres i eksisterende, ikkeudstyrede bygninger, og den udlignes efter al sandsynlighed af en højere ejendomsværdi. Dertil kommer, at forslaget yderligere begrænser anvendelsesområdet for denne forpligtelse til store renoveringsarbejder, der kræver byggetilladelse. Endelig kan medlemsstaterne give generelle undtagelser begrundet i proportionalitetshensyn.

3.4 Grundlæggende rettigheder

Kommissionen har analyseret forslagets virkninger i forhold til de grundlæggende rettigheder.

Netoperatørerne får pligt til at imødekomme alle rimelige anmodninger om adgang til deres fysiske infrastruktur, og det kan indskrænke deres ret til at drive virksomhed og deres ejendomsret, men denne negative virkning mildnes af bestemmelsen om, at der bør gives adgang på rimelige vilkår, herunder mod rimelig betaling. Dertil kommer, at indskrænkningen

må anses for at være berettiget og for at stå i et rimeligt forhold til målet om at nedbringe omkostningerne ved at udbygge højhastighedsnettene for elektronisk kommunikation, fordi det vil mindske behovet for anlægsarbejder, der jo tegner sig størstedelen - næsten 80 % - af omkostningerne ved at udbygge nettene. Hvad angår kravet om, at netoperatørerne skal tilbyde minimumsoplysninger om eksisterende infrastrukturanlæg, er der indsat garantier for privatlivets fred og for beskyttelse af forretningshemmeligheder i form af undtagelsesbestemmelser om drifts- og forretningshemmeligheder.

Den pligt, som virksomheder, der udfører helt eller delvis offentligt finansierede anlægsarbejder, pålægges til at imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang med det formål at installere elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, kan indskrænke deres ret til at drive virksomhed og deres ejendomsret. En sådan forpligtelse indtræder imidlertid kun, hvis den ikke medfører ekstraomkostninger i forhold til de oprindelig planlagte anlægsarbejder, og hvis anmodningen om samordning indgives snarest muligt og senest en måned inden det endelige projekt forelægges for de myndigheder, der skal udstede tilladelsen. Dertil kommer, at indskrænkningen må anses for at være berettiget og for at stå i et rimeligt forhold til målet om at nedbringe omkostningerne ved at udbygge højhastighedsnettene for elektronisk kommunikation, fordi operatører af elektroniske kommunikationsnet så kun behøver at afholde en del af anlægsomkostningerne.

Pligten til at bygge højhastighedsinfrastruktur ind i alt nybyggeri kan være et indgreb i ejendomsretten hos ejerne af de pågældende ejendomme. Denne begrænsning må anses for at være berettiget og for at stå i et rimeligt forhold til målet om at nedbringe omkostningerne ved at udbygge højhastighedsnettene for elektronisk kommunikation, fordi bygningerne så ikke senere skal renoveres med fysisk infrastruktur.

Retten for en udbyder af offentlige kommunikationsnet at tilslutte sit net ved et krydsfelt for højhastighedsforberedt, bygningsintern fysisk infrastruktur, kan være et indgreb i ejendomsretten hos ejerne af den pågældende private ejendom. Men sådanne restriktioner bliver mindre alvorlige, fordi udbyderne af offentlige kommunikationsnet har pligt til at minimere indvirkningen på den private ejendom og til at dække de eventuelle omkostninger, det medfører. Dertil kommer, at indskrænkningen må anses for at være berettiget og for at stå i et rimeligt forhold til målet om at nedbringe omkostningerne ved at udbygge højhastighedsnettene for elektronisk kommunikation, fordi operatører af elektroniske kommunikationsnet så kan opnå stordriftsfordele under udbygningen af deres net..

Retten for udbydere af offentlige kommunikationsnet til at få adgang til eventuel eksisterende højhastighedsforberedt, bygningsintern fysisk infrastruktur kan være et indgreb i ejendomsretten hos indehaveren af brugsretten til den bygningsinterne fysiske infrastruktur. Denne restriktion er dog af begrænset omfang, fordi en sådan adgang skal gives på rimelige vilkår, og fordi den kun gælder i tilfælde, hvor duplikering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv.

Retten til effektive retsmidler for de parter, der berøres af de ovenfor opridsede restriktioner, garanteres ved, at sagen kan indbringes for et kompetent nationalt tvistbilæggelsesorgan, hvad der ikke bør være til hinder for, at nogen af parterne kan indbringe den for en domstol.

3.5. Reguleringsmiddel

Kommissionen foreslår en forordning, da det giver garanti for en helhedsløsning med direkte virkning, også for alle de tilladelser, der er nødvendige for udbygning af nettene. En forordning sikrer, at midlerne til omkostningsreduktion hurtigt står til rådighed, således at den digitale dagsorden for Europa kan realiseres i det tempo, der er nødvendigt for at nå i mål planmæssigt, dvs. senest i 2020.

I modsætning til et direktiv, som betyder, at medlemsstaterne skal have en yderligere frist til at gennemføre reglerne, vil en forordning hurtigt tilvejebringe de grundlæggende rettigheder og forpligtelser i forbindelse med udbygning af nettene over hele det indre marked. Desuden giver et direktiv i sagens natur mulighed for forskelle i den måde, disse rettigheder og forpligtelser gennemføres på, og risikerer dermed at videreføre det kludetæppe, der er ved at opstå. Heroverfor vil en retsakt med umiddelbar virkning mindske den eksisterende og forebygge fremtidig fragmentering ved at fokusere på at fjerne udvalgte hindringer for udviklingen af et indre marked for elektroniske kommunikationsnet på grundlag af bedste praksis, men i høj grad overlade organisatoriske spørgsmål til medlemsstaternes skøn. Udbydere skal have et sæt rettigheder, som de umiddelbart kan gøre gældende under alle faserne i planlægningen og udbygningen af et net, og som de kan påberåbe sig ved de nationale domstole, ikke kun over for medlemsstaterne, men også over for andre private parter som f.eks. ejere af infrastrukturanlæg.

Da kernen i forslaget er at fastlægge rettigheder og pligter, der gælder direkte på hele det indre marked, synes en forordning at være mere velegnet end et direktiv, da den er klart mere effektiv og tilrettelægger lige vilkår for borgerne og erhvervslivet med større muligheder for privat håndhævelse²⁶. I forhold til et direktiv, der skal gennemføres i national lovgivning, giver en umiddelbart gældende forordning større sikkerhed for det hurtige gennemslag i praksis, der er et nødvendigt bidrag til virkeliggørelsen af den digitale dagsordens mål for bredbåndsadgangen i 2020.

De omkostningsreducerende foranstaltningers store fordele for både økonomi og samfund opvejer rigeligt den eventuelle administrative byrde.

3.6. Forslagets struktur og de vigtigste rettigheder og pligter

Artikel 1 - Formål og anvendelsesområde

- Artikel 1 fastsætter forordningens formål og anvendelsesområde.

Artikel 2 – Definitioner

- Denne artikel indeholder definitioner ud over dem, der er indeholdt i EU's regelsæt for elektronisk kommunikation.

Artikel 3 - Adgang til eksisterende fysisk infrastruktur

- Artikel 3 giver generelt netoperatører ret til at tilbyde adgang til deres fysiske infrastruktur, og netoperatørerne får pligt til at imødekomme rimelige anmodninger om adgang til deres fysiske infrastruktur med det formål at installere elementer af elektroniske kommunikationsnet på rimelige vilkår.
- Der indføres et tvistbilægelsesorgan, som skal prøve enhver afvisning eller tvist om vilkårene – en opgave, der som udgangspunkt overdrages til den nationale tilsynsmyndighed.

Artikel 4 – Gennemsigtighed angående fysisk infrastruktur

- Artikel 4 indeholder bestemmelser om ret til et vist minimum af oplysninger om eksisterende fysiske infrastrukturanlæg og planlagte anlægsarbejder.

---

²⁶ Europa-Parlamentets beslutning af 14. juni 2012 om "Akten for det indre marked: de næste trin i vækstbestræbelserne" (2012/2663 (RSP)), punkt 10.

- Dette ledsages af en pligt for netoperatørerne til at imødekomme rimelige anmodninger om anlægsopmålinger af bestemte elementer i deres fysiske infrastruktur.
- Bilæggelse af tvister om anlægsopmålinger eller adgang til oplysninger overdrages til et tvistbilægelsesorgan, som udgangspunkt den nationale tilsynsmyndighed.

Artikel 5 – Samordning af anlægsarbejder

- Denne artikel fastsætter en ret til at forhandle om samordning af anlægsarbejder.
- Endvidere giver den virksomheder, der udfører offentligt finansierede anlægsarbejder, pligt til at imødekomme rimelige anmodninger om aftaler om samordning af anlægsarbejder på gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår.

Artikel 6 – Udstedelser af tilladelser

- Denne artikel fastsætter en ret til i elektronisk form og via en central dokumentationstjeneste at få adgang til alle oplysninger om vilkår og procedurer for bestemte anlægsarbejder samt en ret til at indgive ansøgninger om tilladelser elektronisk via denne tjeneste. Dokumentationstjenesten skal lette og koordinere tilladelsesproceduren og overvåge fristoverholdelsen.
- Desuden fastsætter den en generel maksimumsfrist for de tilfælde, hvor der ikke er specificeret en frist i den nationale lovgivning eller EU-forskrifterne, samt en ret til at få en beslutning om ansøgninger om tilladelser i rette tid.

Artikel 7 og 8 – Bygningsinternt udstyr

- Artikel 7 fastsætter en pligt til at udstyre nye bygninger og bygninger, der undergår omfattende renovering, med højstighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur samt en pligt til at udstyre nye flerfamiliehuse og tilsvarende gamle bygninger, der skal gennemgå omfattende renoveringsarbejder, med et krydsfelt beliggende i eller uden for bygningen.
- Artikel 8 giver udbydere af elektroniske kommunikationsnet ret til at tilslutte deres netudstyr ved bygningers krydsfelt, og udbydere af elektronisk kommunikation ret til at forhandle om adgang til eksisterende højstighedsforberedt, bygningsintern fysisk infrastruktur og, hvor der ikke er nogen højstighedsforberedt, bygningsintern infrastruktur, ret til på egen bekostning at tilslutte deres netudstyr hos abonnenten, forudsat at indvirkningen på den private ejendom minimeres.

Artikel 9-11

- Disse artikler indeholder de afsluttende bestemmelser om bl.a. udpegning af kompetente organer og pligt til fornyet vurdering af forordningen senest tre år efter dens ikrafttræden.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Den foreslåede forordning har ingen følger for EU's budget.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved udbygning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 114,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg²⁷,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget²⁸,
efter den almindelige lovgivningsprocedure og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Den digitale økonomi medfører dybtgående ændringer på det indre marked. Med sin innovation, hastighed og rækkevidde på tværs af grænserne har den digitale økonomi potentiale til at løfte det indre marked op på et nyt niveau. EU's vision er en digital økonomi, som sikrer holdbare økonomiske og sociale fordele baseret på moderne onlinetjenester og hurtige internetforbindelser. Digital infrastruktur af høj kvalitet danner grundlag for næsten alle sektorer i en moderne og innovativ økonomi og er af strategisk betydning for den sociale og territoriale samhørighed. Derfor bør alle borgere og virksomheder have mulighed for at deltage i den digitale økonomi.
- (2) I erkendelse af den betydning, som må tillægges udbygningen af hurtige bredbåndsnet, tilsluttede medlemsstaterne sig de ambitiøse mål på bredbåndsområdet, som er fastlagt i meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget med titlen "Den digitale dagsorden for Europa – Digital teknologi som drivkraft for vækst"²⁹ ("den digitale dagsorden"): 100 % bredbåndsdækning senest i 2013, og større hastigheder på 30 Mbps til alle husstande, samtidig med at mindst 50 % af husstandene abonnerer på internetforbindelser med hastigheder på over 100 Mbps senest i 2020.
- (3) I den digitale dagsorden blev der endvidere påpeget et behov for politikker, som kan nedbringe omkostningerne ved at bredbåndsudbygningen i hele EU-området, bl.a. i

---

²⁷ EUT C af ..., s. .

²⁸ EUT C af ..., s. .

²⁹ KOM(2010) 245. Se også gennemgangen af den digitale dagsorden, COM(2012) 784 final.

kraft af en hensigtsmæssig planlægning og koordinering samt en reduktion af den administrative byrde.

- (4) I betragtning af behovet for en indsats på EU-plan for at forbedre bredbåndsdækningen, bl.a. ved at mindske omkostningerne ved infrastruktur til højhastighedsbredbånd³⁰, understreges det i akten for det indre marked II³¹, at der er behov for en yderligere indsats for hurtigt at nå de mål, som er fastlagt i den digitale dagsorden for Europa, bl.a. ved imødekommelse af udfordringer i forbindelse med investering i højhastighedsnet.
- (5) Udbygningen af faste og trådløse højhastighedsnet til elektronisk kommunikation i hele Unionen kræver betydelige investeringer, hvoraf en væsentlig del hidrører fra omkostningerne ved anlægsarbejdet.
- (6) En stor del af disse omkostninger opstår på grund af manglende effektivitet i udbygningsprocessen; dette gælder udnyttelsen af eksisterende passiv infrastruktur (f.eks. kabelkanaler, ledningskanaler, mandehuller, gadeskabe, pæle, master, antenneanlæg, tårne og andre støttekonstruktioner), flaskehalse i koordineringen af anlægsarbejder, tyngende administrative tilladelsesprocedurer og flaskehalse i forbindelse med installation af net i bygninger.
- (7) Foranstaltninger, der tager sigte på at udnytte eksisterende infrastruktur mere effektivt og reducere omkostninger og hindringer i forbindelse med nye anlægsarbejder, forventes at yde et betydeligt bidrag til at sikre en hurtig og omfattende udbygning af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, samtidig med at en effektiv konkurrence opretholdes.
- (8) Nogle medlemsstater har vedtaget foranstaltninger i den hensigt at nedbringe omkostningerne ved at udbygge bredbåndsnettet. En indførelse af disse forskellige former for god praksis i stor målestok på EU-plan kan bidrage væsentligt til at etablere et digitalt indre marked, men de benyttes stadig kun spredt og i begrænset omfang. Desuden betyder forskellene mellem de forskriftsmæssige krav til tider, at der ikke kan samarbejdes på tværs af forsyningsvirksomheder, og at nye netoperatørers adgang til markedet og udnyttelsen af nye forretningsmuligheder hindres, hvilket bremser udviklingen af et indre marked for udnyttelse og udbygning af den fysiske infrastruktur til højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Endelig forekommer medlemsstaternes initiativer ikke altid at være helhedsorienterede i betragtning af, at det er afgørende at tage højde for hele udbygningsprocessen, også på tværs af sektorer, for at opnå sammenhængende og slagkraftige resultater.
- (9) Denne forordning tager sigte på at skabe nogle minimumsrettigheder og -forpligtelser, der gælder på EU-plan, for at fremme udbygningen af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation og koordineringen på tværs af sektorer. Der sikres et minimum af lige konkurrencevilkår, men i overensstemmelse med nærhedsprincippet bør dette ikke berøre eksisterende bedste praksis og foranstaltninger, der er vedtaget på nationalt og lokalt plan, og ej heller indebære mere detaljerede bestemmelser og betingelser eller yderligere foranstaltninger, der supplerer disse rettigheder og forpligtelser.
- (10) I lyset af *lex specialis*-princippet gælder det, at når der anvendes mere specifikke lovgivningsforanstaltninger i overensstemmelse med EU-retten, bør disse have forrang frem for de minimumsrettigheder og -forpligtelser, der fastsættes i henhold til denne

---

³⁰ Det Europæiske Råds konklusioner af 13.-14. december 2012, EUCO 205/12, punkt 17.

³¹ COM(2012) 573 final.

forordning. Denne forordning bør derfor ikke berøre EU-lovgivning og navnlig eventuelle specifikke lovforanstaltninger, herunder regulering af virksomheder med en stærk markedsposition, der anvendes i overensstemmelse med EU's regelsæt for elektronisk kommunikation (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/21/EF af 7. marts 2002 om fælles rammebestemmelser for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (rammedirektivet)³², Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/20/EF af 7. marts 2002 om tilladelser til elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (tilladelsesdirektivet)³³, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/19/EF af 7. marts 2002 om adgang til og samtrafik mellem elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter (adgangsdirektivet)³⁴, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/22/EF af 7. marts 2002 om forsyningspligt og brugerrettigheder i forbindelse med elektroniske kommunikationsnet og -tjenester (forsyningspligtdirektivet)³⁵ og Kommissionens direktiv 2002/77/EF af 16. september 2002 om konkurrence på markederne for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester³⁶).

- (11) For operatører af elektroniske kommunikationsnet, og navnlig nytilkomne, kan det være langt mere effektivt at genbruge eksisterende fysisk infrastruktur, herunder andre forsyningsselskabers, til at udbygge elektroniske kommunikationsnet, og dette gælder navnlig i områder, hvor der ikke findes et egnet elektronisk kommunikationsnet, eller hvor det ikke er økonomisk overkommeligt at opbygge ny fysisk infrastruktur. Desuden kan synergivirkninger på tværs af sektorer i væsentligt omfang mindske behovet for anlægsarbejder med henblik på at udbygge de elektroniske kommunikationsnet og dermed også mindske de tilknyttede sociale og miljømæssige omkostninger, f.eks. forurening, gener og trafikale overbelastninger. Denne forordning bør derfor ikke alene gælde for udbydere af elektroniske kommunikationsnet, men også for enhver ejer eller indehaver af brugsretten til vidtstrakt og allestedsnærværende fysisk infrastruktur, der kan huse elementer af elektroniske kommunikationsnet, f.eks. fysiske net til el-, gas- og vandforsyning, kloakering, opvarmning og transport.
- (12) Da sådanne nets fysiske faciliteter ikke adskiller sig væsentligt fra hinanden, kan de ofte benyttes til at anbringe en bred vifte af elementer af elektroniske kommunikationsnet, herunder elementer der kan levere bredbåndstilslutninger med en hastighed på mindst 30 Mbps i overensstemmelse med princippet om teknologineutralitet, uden at dette påvirker hovedserviceydelsen og med minimale tilpasningsomkostninger. Derfor kan en fysisk infrastruktur, som alene skal indeholde andre elementer i et net uden i sig selv at blive et aktivt element i nettet, i princippet anvendes til elektroniske kommunikationskabler, -udstyr eller ethvert andet element af elektroniske kommunikationsnet uafhængigt af dens faktiske anvendelse eller ejerskab. Uden at dette berører den specifikke almene interesse, der knytter sig til varetagelsen af hovedserviceydelsen, bør synergivirkninger på tværs af netoperatører fremmes for samtidig at bidrage til at opfylde den digitale dagsordens mål.
- (13) Denne forordning bør heller ikke berøre eventuelle specifikke beskyttelsesklausuler, der er nødvendige for at garantere netsikkerhed og -integritet og sikre, at netoperatørens hovedserviceydelse ikke påvirkes, men på den anden side kan generelle

³² EUT L 108 af 24.4.2002, s. 33.

³³ EUT L 108 af 24.4.2002, s. 21.

³⁴ EUT L 108 af 24.4.2002, s. 7.

³⁵ EUT L 108 af 24.4.2002, s. 51.

³⁶ EUT L 249 af 17.9.2002, s. 21.

regler i national lovgivning, som forbyder netoperatører at forhandle om adgang til fysisk infrastruktur for udbydere af elektroniske kommunikationsnet, hindre oprettelsen af et marked for adgang til fysisk infrastruktur, og de bør derfor ophæves. Samtidig bør foranstaltningerne i denne forordning ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at gøre det mere attraktivt for forsyningsvirksomheder at give adgang til infrastruktur, idet de fritager indtægter fra denne tjeneste fra grundlaget for beregning af slutbrugernes takster for forsyningsvirksomhedernes hovedaktivitet eller -aktiviteter i overensstemmelse med gældende EU-lovgivning.

- (14) En netoperatør bør kunne nægte at give adgang til specifik fysisk infrastruktur af objektive grunde. Særlige omstændigheder, herunder pladsmangel, kan gøre fysisk infrastruktur, som der er anmodet om adgang til, teknisk uegnet. Ligeledes kan fælles anvendelse af infrastruktur under særlige omstændigheder gå ud over netintegriteten og -sikkerheden eller udgøre en risiko for leveringen af de ydelser, som den samme infrastruktur primært skal varetage. Hvis netoperatøren allerede leverer adgang til fysisk netinfrastruktur i engrosleddet på en måde, som opfylder den adgangssøgendes behov, kan det få negative økonomiske følger for netoperatørens forretningsmodel og incitament til at investere at give adgang til den underliggende fysiske infrastruktur endvidere og samtidig afstedkomme en ineffektiv duplikering af netelementer. Samtidig gælder det, at hvis der er indført forpligtelser angående adgang til fysisk infrastruktur efter EU's regelsæt for elektronisk kommunikation, såsom forpligtelser for virksomheder med en stærk markedsposition, er dette område allerede omfattet af specifikke forpligtelser, som ikke bør berøres af denne forordning.
- (15) Når udbydere af elektroniske kommunikationsnet anmoder om adgang i et bestemt område, bør netoperatører udarbejde et tilbud om fælles anvendelse af deres faciliteter på rimelige vilkår, herunder betaling, medmindre adgang afslås af objektive grunde. Alt efter omstændighederne kan flere forhold påvirke betingelserne for denne adgang, f.eks.: eventuelle yderligere vedligeholdelses- og tilpasningsomkostninger; eventuelle forebyggende beskyttelsesforanstaltninger, der skal træffes for at begrænse skadevirkninger for nettets sikkerhed og integritet; eventuelle særlige erstatningsansvarsordninger i tilfælde af skader; brug af et offentligt tilskud til anlæg af infrastrukturen, herunder særlige vilkår, der er knyttet til tilskuddet eller fastsat national ret i overensstemmelse med EU-retten; eventuelle begrænsninger, der følger af nationale bestemmelser med sigte på at beskytte miljøet, folkesundheden, den offentlige sikkerhed eller for at tilgodese mål fastsat ved fysisk planlægning.
- (16) Er der uenighed under forretningsmæssige forhandlinger om tekniske og forretningsmæssige betingelser, bør hver part kunne forelægge sagen for et nationalt tvistbilægelsesorgan, som kan pålægge parterne en løsning for at undgå, at aftaler afvises på et uberettiget grundlag, eller at der pålægges urimelige betingelser. Ved fastsættelse af betalingen for adgang bør tvistbilægelsesorganet tage hensyn til investeringerne i den fysiske infrastruktur. I det særlige tilfælde, hvor operatører af elektroniske kommunikationsnet får adgang til fysisk infrastruktur, kan investeringerne i infrastruktur bidrage direkte til at opfylde målene i den digitale dagsorden for Europa, og snylteri kan påvirke konkurrencen i efterfølgende led. Derfor bør enhver forpligtelse til at give adgang tage hensyn til disse investeringers rentabilitet ud fra en tidsplan for investeringsafkastet, adgangsens eventuelle påvirkning af konkurrencen i efterfølgende led, eventuelle afskrivninger på netaktiverne på det tidspunkt, hvor der anmodes om adgang, eventuelle forretningsmodeller, der danner grundlag for de foretagne investeringer, navnlig i ny fysisk infrastruktur, som anvendes til at udbyde elektronisk

højhastighedskommunikation, og eventuelle muligheder for fælles udbygning, der tilbydes den adgangssøgende.

- (17) For at planlægge udbygningen af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation effektivt og sikre den mest effektive udnyttelse af eksisterende infrastruktur, der egner sig til udbygning af elektroniske kommunikationsnet, bør virksomheder med tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet kunne få adgang til et minimum af oplysninger om den fysiske infrastruktur, der findes inden for udbygningsområdet. Disse mindsteoplysninger bør åbne mulighed for at vurdere den eksisterende infrastrukturens udnyttelsespotentiale i et specifikt område og begrænse skaderne på eksisterende fysisk infrastruktur. I betragtning af antallet af berørte interessenter og for at lette adgangen til disse oplysninger - også på tværs af sektorer og landegrænser - bør oplysningerne gøres tilgængelige via en central dokumentationstjeneste. Denne dokumentationstjeneste bør give adgang til det minimum af oplysninger, som allerede står til rådighed i elektronisk form, med forbehold af begrænsninger af hensyn til nettenes sikkerhed og integritet eller til beskyttelse af legitime drifts- og forretningshemmeligheder.
- (18) Medlemsstaterne pålægges ikke nye kortlægningsforpligtelser, men det bør fastsættes i denne forordning, at der stilles et minimum af oplysninger, som offentlige organer allerede har indsamlet, og som foreligger i elektronisk form i medfør af nationale initiativer og EU-retten (f.eks. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2007/2/EF af 14. marts 2007 om opbygning af en infrastruktur for geografisk information i Det Europæiske Fællesskab (Inspire)³⁷), til rådighed for en central dokumentationstjeneste, f.eks. via hyperlinks, for derigennem at give udbydere af elektroniske kommunikationsnet en koordineret adgang til oplysninger om fysisk infrastruktur og samtidig beskytte sådanne oplysningers sikkerhed og integritet. Forelæggelsen af disse oplysninger bør ikke indskrænke gyldigheden af de krav om gennemsigtighed, der i forvejen gælder for videreanvendelse af den offentlige sektors informationer i medfør af direktiv 2003/98/EF af 17. november 2003 om videreanvendelse af den offentlige sektors informationer³⁸. Hvis de oplysninger, som den offentlige sektor råder over, ikke sikrer tilstrækkelig viden om den eksisterende fysiske infrastruktur i et bestemt område eller af en bestemt type, bør netoperatørerne efter anmodning stille oplysningerne til rådighed for den centrale dokumentationstjeneste.
- (19) Hvis de pågældende oplysninger ikke står til rådighed via den centrale dokumentationstjeneste, bør operatører af elektroniske kommunikationsnet sikres mulighed for direkte at kunne anmode om sådanne specifikke oplysninger fra en hvilken som helst netoperatør i det pågældende område. Hvis anmodningen er rimelig, og navnlig hvis det er påkrævet af hensyn til muligheden for at udnytte eksisterende fysisk infrastruktur i fællesskab eller koordinere anlægsarbejder, bør operatører af elektroniske kommunikationsnet få mulighed for at foretage anlægsopmålinger og anmode om oplysninger om planlagte anlægsarbejder på gennemsigtige, forholdsmæssige og ikke-diskriminerende betingelser, og uden at dette berører de beskyttelsesforanstaltninger, der er vedtaget af hensyn til nettenes sikkerhed og integritet eller til beskyttelse af drifts- og forretningshemmeligheder. Der bør tilskyndes til, at netoperatørerne - eller proaktive centrale dokumentationstjenester med beføjelse til at anmode om relevante oplysninger - skaber en høj grad af gennemsigtighed med hensyn til gennemførelsen af planlagte anlægsarbejder, især i

³⁷ EUT L 108 af 25.4.2007, s. 1.

³⁸ EUT L 345 af 31.12.2003, s. 90.

områder hvor nytteværdien er størst, ved at henlede godkendte operatørers opmærksomhed på sådanne oplysninger, når det er muligt.

- (20) Hvis der opstår tvister om adgang til oplysninger om den fysiske infrastruktur med det formål at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, bør den centrale dokumentationstjeneste kunne løse tvisten med en bindende afgørelse, uden at dette dog berører parternes mulighed for at indbringe sagen for en domstol.
- (21) Koordinering af anlægsarbejder i relation til fysisk infrastruktur kan give betydelige besparelser og minimere generne for det område, der berøres af etableringen af nye elektroniske kommunikationsnet. Derfor bør man forbyde forskriftsmæssige begrænsninger, der som hovedregel forhindrer forhandlinger mellem netoperatører om at koordinere sådanne anlægsarbejder med henblik på at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Hvis anlægsarbejderne ikke finansieres af offentlige midler, bør dette imidlertid ikke berøre interessenternes ret til at indgå samarbejdsaftaler om anlægsarbejder i henhold til deres egne investerings- og forretningsplaner og deres foretrukne tidsplan.
- (22) Anlægsarbejder, der helt eller delvis finansieres med offentlige midler, bør sigte mod at maksimere det samlede resultats nyttevirksomheder ved at udnytte de disse anlægsarbejders positive eksterne virkninger på tværs af sektorer og sikre lige muligheder for fælles udnyttelse af den eksisterende og planlagte fysiske infrastruktur med sigte på at udbygge elektroniske kommunikationsnet. Selv om dette ikke bør påvirke hovedmålet med offentligt finansierede anlægsarbejder, bør rettidige og rimelige anmodninger om at koordinere etableringen af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation - idet eventuelle meromkostninger dækkes, og de oprindelige planer ændres mindst muligt - opfyldes af det foretagende, som udfører anlægsarbejder, på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige betingelser, uden at dette berører de gældende statsstøtteregele. Der bør findes særlige forligsprocedurer, hvormed der kan sikres en hurtig løsning på tvister vedrørende forhandlinger om disse samarbejdsaftaler på rimelige, forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår. Sådanne bestemmelser bør ikke berøre medlemsstaternes ret til at reservere kapacitet til elektroniske kommunikationsnet, selv om der ikke foreligger specifikke anmodninger, for at opfylde fremtidig efterspørgsel efter fysisk infrastruktur og skabe størst mulig nytte af anlægsarbejder eller træffe foranstaltninger, der indebærer tilsvarende rettigheder til at koordinere anlægsarbejder for operatører af andre typer net såsom gas eller elektricitet.
- (23) Det kan være nødvendigt at gøre udbygning af elektroniske kommunikationsnet eller etablering af nye netelementer betinget af forskellige tilladelser, herunder bygge- og byplantilladelser, miljøgodkendelser og andre tilladelser, for at beskytte almene interesser i de enkelte medlemsstater og i Unionen. Antallet af tilladelser, som er påkrævet for at etablere forskellige typer af elektroniske kommunikationsnet, og de lokale forhold, hvor etableringen skal finde sted, kan gøre det nødvendigt at anvende en række forskellige procedurer og betingelser. Selv om den enkelte kompetente myndighed bevarer retten til at blive inddraget og fastholder sin beslutningskompetence i overensstemmelse med nærhedsprincippet, kan oprettelsen af en central tjeneste, der kan levere oplysninger om alle procedurer og almindelige betingelser for anlægsarbejder, mindske kompleksiteten og øge effektiviteten og gennemsigtigheden - navnlig for nytilkomne eller små operatører, som ikke beskæftiger sig med dette område. Derudover bør foretagender, som etablerer elektroniske kommunikationsnet, have ret til at indgive deres anmodning om tilladelse via et centralt kontaktpunkt, som har fået overdraget ansvaret for at koordinere de

forskellige procedurer og overvåge, at afgørelserne træffes inden for de lovfæstede frister. Dette kontaktpunkt bør fungere som en "one-stop-shop" uden nødvendigvis at udføre beslutningsbeføjelser, medmindre det har fået dette ansvar overdraget ved national lovgivning.

- (24) For at sikre, at tilladelsesprocedurerne ikke fungerer som hindringer for investeringer, og de ikke påvirker det indre marked negativt, bør en afgørelse om, hvorvidt anmodninger om tilladelse skal efterkommes, under alle omstændigheder foreligge inden for seks måneder, uden at dette berører andre specifikke frister eller forpligtelser, der er fastsat med henblik på en korrekt gennemførelse af tilladelsesproceduren i henhold til national ret eller EU-retten. En sådan afgørelse kan være stiltiende eller udtrykkelig alt efter de gældende retlige bestemmelser. Desuden bør enhver forsinkelse af afgørelser om udstedelse af tilladelser udløse en ret til godtgørelse for foretagender, der har anmodet om sådanne tilladelser, hvis de kan bevise, at de har lidt skade som følge af en sådan forsinkelse. En sådan ret bør udøves i overensstemmelse med de processuelle og materielle garantier, der er fastsat i de nationale lovgivninger.
- (25) For at sikre, at sådanne tilladelsesprocedurer afsluttes inden for en rimelig frist, kan medlemsstaterne indføre en række garantier, f.eks. stiltiende godkendelse, eller træffe foranstaltninger til at forenkle procedurer, bl.a. ved at reducere det antal af tilladelser, der er nødvendige for at etablere elektroniske kommunikationsnet, eller ved at undtage visse kategorier af mindre eller standardiserede anlægsarbejder fra tilladelsesproceduren. Myndighederne bør på nationalt, regionalt eller lokalt niveau begrunde enhver afvisning af at udstede sådanne tilladelser, som henhører under deres kompetence, ud fra gennemsigtige, ikkediskriminerende, objektive og forholdsmæssige kriterier og betingelser. Dette bør ikke berøre eventuelle foranstaltninger, som medlemsstaterne vedtager med sigte på at undtage visse elementer af elektroniske kommunikationsnet fra tilladelsesproceduren, uanset om de er passive eller aktive.
- (26) Opfyldelsen af målene i den digitale dagsorden forudsætter, at infrastrukturen føres frem til et punkt tæt på slutbrugernes område, samtidig med at proportionalitetsprincippet overholdes for så vidt angår eventuelle begrænsninger i ejendomsretten af hensyn til den almene interesse. Udbygningen af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til slutbrugeren bør lettes, uden at det går ud over teknologineutraliteten, og dette gælder navnlig for højhastighedsforberedt fysisk infrastruktur i bygninger. Da små kabelkanaler kun medfører begrænsede meromkostninger under opførelsen af en bygning, medens eftermontering af højhastighedsinfrastruktur i bygninger kan udgøre en betydelig del af omkostningerne ved udbygning af højhastighedsnettene, bør alle nyopførte eller hovedrenoverede bygninger udstyres med fysisk infrastruktur, som gør det muligt at tilslutte slutbrugere til højhastighedsnet. Af hensyn til udbygningen af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation bør nyopførte flerfamiliehuse og hovedrenoverede flerfamiliehuse endvidere være udstyret med et adgangs- eller krydsfelt, hvor udbyderen kan få adgang til det bygningsinterne net. I praksis indebærer dette, at bygherrerne bør sørge for, at der er tomme kabelkanaler fra hver bolig til et krydsfelt i eller uden for bygningen. Der kan være tilfælde, såsom nye enkeltboliger eller kategorier af hovedrenoveringsarbejder i isolerede områder, hvor udsigten til højhastighedsforbindelser af objektive grunde må betragtes som værende for ringe til at retfærdiggøre de ekstra omkostninger ved at etablere højhastighedsforbredt fysisk infrastruktur og/eller et krydsfelt.

- (27) Når udbydere af offentlige kommunikationsnet etablerer højhastighedsnet i et bestemt område, er stordriftsfordelene betydelige, hvis de kan tilslutte deres net til bygningens krydsfelt, uanset om ejere, lejere eller beboere udtrykkeligt har tilkendegivet interesse for tjenesten på det pågældende tidspunkt, dog således at privat ejendom påvirkes mindst muligt ved at eksisterende fysisk infrastruktur udnyttes, og det berørte område retableres. Når nettet tilsluttes ved krydsfeltet, er det langt billigere at forbinde en ny kunde, navnlig hvis der kan opnås adgang til et højhastighedsforberedt vertikalt segment i bygningen, i fald et sådant allerede findes.
- (28) I lyset af de samfundsmæssige fordele ved integration i informationssamfundet og i betragtning af, hvad det koster at udbygge højhastighedsnettene til elektronisk kommunikation i tilfælde, hvor der hverken er passiv eller aktiv højhastighedsforberedt infrastruktur hos slutbrugerne eller alternative måder, hvorpå slutbrugerne kan tilsluttes højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, bør enhver udbyder af offentlige kommunikationsnet for egen regning have ret til at tilslutte sit net til private lokaler, når vedkommende har indgået en aftale med abonnenten, og under forudsætning af, at privat ejendom påvirkes mindst muligt, for eksempel ved så vidt muligt at genbruge eksisterende, disponibel fysisk infrastruktur i bygningen eller sikre fuld retablering af de berørte områder.
- (29) Uden at det berører de opgaver, der er overdraget til de nationale tilsynsmyndigheder i henhold til EU's regelsæt for elektronisk kommunikation, bør medlemsstaterne af hensyn til en ensartet tvistbilæggelse overdrage de opgaver, der med dette formål fastsættes i denne forordning, overdrages til de myndigheder, der varetager opgaver som nævnt i artikel 20 i direktiv 2002/21/EF, under hensyntagen til den disponible sagkundskab og garantier for uafhængighed og upartiskhed, hvis ikke medlemsstaterne specifikt har udpeget andre til at varetage dem. Men i tråd med nærhedsprincippet bør denne forordning ikke berøre medlemsstaternes mulighed for at tildele de herved fastsatte tilsynsopgaver til myndigheder, som er bedre egnede til at varetage dem, i overensstemmelse med medlemsstaternes forfatningsmæssige fordeling af kompetencer og beføjelser og med de krav, der er fastlagt ved denne forordning.
- (30) Uanset hvilket organ medlemsstaten udpeger med henblik på tvistbilæggelse, bør den sikre upartiskhed og uafhængighed i forhold til de berørte parter. Desuden bør udpegede myndigheder have passende ressourcer og sanktionsbeføjelser i tilfælde af manglende efterkommelse af de vedtagne afgørelser.
- (31) Af hensyn til effektiviteten i de dokumentationstjenester, der er fastsat ved denne forordning, bør medlemsstater, der beslutter at udpege andre organer end den nationale tilsynsmyndighed, der varetager opgaverne i artikel 20 i direktiv 2002/21/EF, sikre dels passende ressourcer og dels, at relevante oplysninger om et bestemt område stilles til rådighed i dokumentationstjenesterne på et optimalt aggregationsniveau, hvor værdifulde effektivitetsgevinster kan sikres i lyset af de tildelte opgaver (f.eks. matrikelregisteret). Medlemsstaterne kan i denne forbindelse overveje mulige synergivirkninger og stordriftsfordele med kvikskrannerne som omhandlet i artikel 6 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/123/EF af 12. december 2006 om tjenesteydelser i det indre marked (tjenesteydelsesdirektivet), med henblik på at bygge på eksisterende strukturer og skabe størst mulige fordele for slutbrugerne.
- (32) Målene for den foreslåede indsats, nemlig at lette etableringen af fysisk infrastruktur, der egner sig til højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på EU-plan, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af handlingens

omfang eller virkninger bedre nås på EU-plan; Unionen kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå disse mål.

- (33) Denne forordning overholder de grundlæggende rettigheder og de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig retten til privatlivets fred og beskyttelse af forretningshemmeligheder, friheden til at drive virksomhed, ejendomsretten og adgangen til effektive retsmidler. Denne forordning bør anvendes af medlemsstaterne i overensstemmelse med disse rettigheder og principper —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Formål og anvendelsesområde

1. Denne forordning har til formål at lette og skabe incitament for udbygningen af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation ved at fremme fælles udnyttelse af den eksisterende infrastruktur og muliggøre større effektivitet ved etableringen af ny fysisk infrastruktur, således at det bliver billigere at udbygge sådanne net.
2. Denne forordning finder anvendelse på ethvert anlægsarbejde og enhver fysisk infrastruktur som defineret i artikel 2.
3. Denne forordning indskrænker ikke medlemsstaternes ret til i overensstemmelse med EU-retten at opretholde eller indføre foranstaltninger, der indeholder mere detaljerede bestemmelser end fastsat i denne forordning.
4. Denne forordning berører ikke direktiv 2002/21/EF, direktiv 2002/20/EF, direktiv 2002/19/EF, direktiv 2002/22/EF og direktiv 2002/77/EF.

Artikel 2

Definitioner

Ved anvendelsen af nærværende forordning gælder definitionerne i direktiv 2002/21/EF, 2002/20/EF, 2002/19/EF, 2002/22/EF og 2002/77/EF.

Endvidere forstås ved:

- 1) "netoperatør": en udbyder af elektroniske kommunikationsnet samt en virksomhed, som stiller fysisk infrastruktur til rådighed, der er beregnet til at levere: en tjeneste i forbindelse med produktion, transport eller distribution af gas, elektricitet, herunder offentlig belysning, opvarmning, vand, herunder deponering eller behandling af spildevand; transporttjenester, herunder jernbaner, veje, havne og lufthavne
- 2) "fysisk infrastruktur": et ikke-aktivt element i et net, f.eks. rør, master, kabelkanaler, nedgangsbrønde, mandehuller, gadeskabe, bygninger eller adgangsveje til bygninger, antenneanlæg, tårne og pæle og tilhørende faciliteter
- 3) "højhastighedsnet til elektronisk kommunikation": et elektronisk kommunikationsnet, som kan levere bredbåndstilslutning med en hastighed på mindst 30 Mbps
- 4) "anlægsarbejde": ethvert resultat af bygge- og anlægsarbejder, der som helhed er i stand til at varetage en økonomisk eller teknisk funktion, og som omfatter et eller flere elementer af en fysisk infrastruktur

5) "offentligt organ": en statslig, regional eller lokal myndighed, et offentligretligt organ eller en sammenslutning af en eller flere sådanne myndigheder eller et eller flere sådanne offentligretlige organer

6) "et offentligretligt organ": ethvert organ:

a) der er oprettet specielt med henblik på at imødekomme almenhedens behov, dog ikke behov af industriel eller kommerciel karakter,

b) der har status som juridisk person

c) hvis drift helt eller for størstedelens vedkommende finansieres af staten eller af regionale eller lokale myndigheder eller andre offentligretlige organer eller er underlagt ledelsesmæssig kontrol fra sådanne myndigheder eller organer, eller hvortil staten, regionale eller lokale myndigheder eller andre offentligretlige organer udpeger mere end halvdelen af medlemmerne i administrations-, ledelses- eller tilsynsorganet.

7) "bygningsintern fysisk infrastruktur": fysisk infrastruktur på slutbrugerens område, herunder samejede elementer, beregnet til kablede og/eller trådløse accesnet, hvor sådanne accesnet kan levere elektroniske kommunikationstjenester og forbinde bygningens krydsfelt med nettermineringspunktet

8) "højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur": fysisk infrastruktur i bygninger, som er beregnet til at indeholde elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation

9) "større renoveringsarbejde": bygge- og anlægsarbejde på slutbrugerens område, der omfatter bygningsmæssige ændringer af den bygningensinterne fysiske infrastruktur og kræver byggetilladelse

10) "tilladelse": en udtrykkelig eller stiltiende afgørelse truffet af den kompetente myndighed efter en procedure, der pålægger den, der ønsker at udføre et bygge- eller anlægsarbejde, at træffe foranstaltninger for at kunne gøre det lovligt.

Artikel 3

Adgang til eksisterende fysisk infrastruktur

1. Alle netoperatører har ret til at tilbyde adgang til deres fysiske infrastruktur med henblik på installation af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

2. Alle netoperatører har pligt til at imødekomme enhver rimelig anmodning om adgang til deres fysiske infrastruktur på rimelige vilkår og betingelser, herunder pris, med henblik på installation af elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation efter specifik skriftlig anmodning fra en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet.

3. Ethvert afslag på adgang skal være begrundet ud fra objektive kriterier, der navnlig kan vedrøre:

a) den tekniske egnethed af den fysiske infrastruktur, som der er søgt om adgang til, til at huse de elementer af elektroniske kommunikationsnet, der er omhandlet i stk. 2

b) disponibel plads til at huse de elementer, der er omhandlet i litra a)

c) integriteten og sikkerheden af et eksisterende net

d) risikoen for, at den planlagte elektroniske kommunikationstjeneste væsentligt påvirker ydelsen af andre tjenester over den samme fysiske infrastruktur

e) netoperatørens rådighed over andre midler til at skaffe adgang til fysisk netinfrastruktur i engrosleddet, som er egnede til etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

Netoperatøren skal begrunde eventuelle afslag senest en måned efter den skriftlige anmodning om adgang.

4. Hvis der nægtes adgang, eller hvis der senest to måneder efter den skriftlige anmodning om adgang ikke er indgået en aftale om specifikke vilkår og betingelser, bl.a. pris, har hver part ret til at henvise spørgsmålet til det kompetente nationale organ for bilæggelse af tvister.

5. Det nationale tvistbilæggesorgan, jf. stk. 4, træffer under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet en bindende afgørelse for at bilægge en tvist, der er forelagt i henhold til stk. 4, og fastsætter herunder rimelige vilkår, betingelser og priser, når det er relevant, så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for fire måneder, uden at dette dog udelukker, at hver af parterne kan indbringe sagen for en domstol. Når organet for bilæggelse af tvister fastsætter en pris, skal der tages højde for, hvordan den ønskede adgang påvirker den forretningsplan, der ligger til grund for de investeringer, der er foretaget af den netoperatør, som anmodningen om adgang er stilet til, navnlig i forbindelse med nybygget fysisk infrastruktur, der anvendes til højhastighedstransmission af elektroniske kommunikationstjenester.

Artikel 4

Gennemsigtighed angående fysisk infrastruktur

1. Med henblik på at anmode om adgang til fysisk infrastruktur i henhold til artikel 3 har virksomheder med tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet ret til efter anmodning at få adgang via en central dokumentationstjeneste til følgende mindsteoplysninger om enhver netoperatørs eksisterende fysiske infrastruktur:

a) område, kabelføring og georeferencer

b) størrelse, type og nuværende anvendelse af infrastrukturen

c) navn på ejeren af den fysiske infrastruktur eller indehaveren af brugsretten til den og et kontaktpunkt.

Den virksomhed, der anmoder om adgang, skal angive det område, hvor den agter at installere elementer af et højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

Der gives straks adgang til mindsteoplysningerne om det angivne område i elektronisk form på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår. Den centrale dokumentationstjeneste kan udelukkende begrænse adgangen til mindsteoplysningerne, når det anses for nødvendigt af hensyn til netsikkerheden og nettenes integritet eller drifts- og forretningshemmeligheder.

Den centrale dokumentationstjeneste skal sikre, at der senest den [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 12 months*] er adgang til mindsteoplysninger i overensstemmelse med dette stykke.

2. Et offentligt organ, der i kraft af sine opgaver er i besiddelse af de mindsteoplysninger om en netoperatørs fysiske infrastruktur, der er omhandlet i stk. 1, i elektronisk format, stiller dem elektronisk til rådighed for den centrale dokumentationstjeneste senest den [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 6 months*]. Ajourførte oplysninger og eventuelle nye mindsteoplysninger, jf. stk. 1, som det offentlige

organ modtager, skal stilles til rådighed for den centrale dokumentationstjeneste senest en måned efter modtagelsen.

3. Hvis de mindsteoplysninger, der er omhandlet i stk. 1, ikke foreligger hos offentlige organer, jf. stk. 2, skal enhver netoperatør efter særlig anmodning fra den centrale dokumentationstjeneste stille de i stk. 1 omhandlede mindsteoplysninger om netoperatørens fysiske infrastruktur til rådighed i elektronisk format senest en måned efter anmodningen. Netoperatøren stiller enhver ajourføring af de forelagte mindsteoplysninger til rådighed for den centrale dokumentationstjeneste, senest en måned efter at den faktiske ændring af det fysiske net, som ligger til grund for ændringen af mindsteoplysningerne, er foretaget.

4. Hvis de i stk. 1 omhandlede mindsteoplysninger ikke fås via den centrale dokumentationstjeneste, skal netoperatøren give adgang til disse oplysninger efter særlig skriftlig anmodning fra en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet. Anmodningen skal angive det område, hvor det er hensigten at installere elementer af et højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Der skal gives adgang til oplysningerne senest en måned efter den skriftlige anmodning på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår, jf. dog begrænsningerne i stk. 1.

5. Efter særlig skriftlig anmodning fra en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet skal netoperatørerne imødekomme rimelige anmodninger om anlægsopmålinger af nærmere specificerede elementer af deres fysiske infrastruktur. Anmodningen skal specificere, hvilke elementer af nettet der skal opmåles med henblik på at installere elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Senest en måned efter den skriftlige anmodning skal der gives tilladelse til anlægsopmåling af de specificerede netelementer på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår, jf. dog begrænsningerne i stk. 1.

6. Efter specifik skriftlig anmodning fra en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, skal netoperatørerne som minimum stille følgende oplysninger til rådighed om anlægsarbejder på deres fysiske infrastruktur, som der enten er udstedt tilladelse til, som afventer tilladelse, eller som der inden for de næste seks måneder agtes indgivet en første ansøgning om tilladelse til hos de kompetente myndigheder:

- a) anlægsarbejdernes beliggenhed og type
- b) hvilke netelementer der er tale om
- c) forventet dato for påbegyndelse af anlægsarbejdet og dets varighed
- d) et kontaktpunkt.

Anmodningen fra en virksomhed, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, skal angive det område, hvor det er hensigten at installere elementer af et højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Netoperatøren skal senest to uger efter den skriftlige anmodning stille oplysningerne til rådighed på forholdsmæssige, ikkediskriminerende og gennemsigtige vilkår, jf. dog begrænsningerne i stk. 1.

7. Netoperatøren kan afvise en anmodning, jf. stk. 6, hvis:

- den har gjort de ønskede oplysninger offentligt tilgængelige i elektronisk format eller
- der er adgang til sådanne oplysninger via en central dokumentationstjeneste.

8. Netoperatørerne skal efter særlig anmodning stille de mindsteoplysninger, der er omhandlet i stk. 6, til rådighed for en central dokumentationstjeneste.

9. Opstår der tvist i forbindelse med de rettigheder og pligter, der er omhandlet i stk. 4 til 7, har hver part ret til at indbringe sagen for et nationalt organ for bilæggelse af tvister. Tvistbilæggelsesorganet træffer under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet en bindende afgørelse om bilæggelse af tvisten så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for to måneder, uden at dette dog udelukker, at hver af parterne kan indbringe sagen for en domstol.

10. Medlemsstaterne kan bestemme, at der kan dispenseres fra forpligtelserne i stk. 1 til 5, når eksisterende fysiske infrastrukturanlæg anses for at teknisk uegnede til installation af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Sådanne dispensationer skal være behørigt begrundede. De berørte parter skal have mulighed for at fremsætte bemærkninger til udkast til dispensation inden for en rimelig frist. Kommissionen skal underrettes om sådanne dispensationer.

Artikel 5

Koordinering af anlægsarbejder

1. Alle netoperatører har ret til at forhandle aftaler om koordinering af anlægsarbejder med virksomheder, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, med henblik på at installere elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation.

2. Enhver virksomhed, der udfører helt eller delvis offentligt finansierede anlægsarbejder, skal imødekomme enhver rimelig anmodning fra virksomheder, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, om med henblik på at installere elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation at indgå en aftale om koordinering af anlægsarbejder på gennemsigtige og ikkediskriminerende vilkår, forudsat at dette ikke medfører ekstraomkostninger for det oprindelig planlagte anlægsarbejde, og at anmodningen om koordinering indgives så tidligt som muligt, og under alle omstændigheder senest en måned inden det endelige projekt forelægges for de kompetente myndigheder med henblik på tilladelse.

3. Opnås der ikke senest en måned efter den formelle anmodning om forhandlinger enighed om koordinering af anlægsarbejderne, jf. stk. 2, har hver part ret til at henvise spørgsmålet til det kompetente nationale organ for bilæggelse af tvister.

4. Det nationale tvistbilæggelsesorgan, jf. stk. 3, træffer under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet en bindende afgørelse for at bilægge en tvist, der er forelagt i henhold til stk. 3, og fastsætter herunder rimelige og ikkediskriminerende vilkår, betingelser og afgifter, når det er relevant, så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for to måneder, uden at dette dog udelukker, at hver af parterne kan indbringe sagen for en domstol.

5. Medlemsstaterne kan bestemme, at der kan dispenseres fra de forpligtelser, der er fastsat i denne artikel, ved anlægsarbejder af ubetydelig værdi. Sådanne dispensationer skal være behørigt begrundede. De berørte parter skal have mulighed for at fremsætte bemærkninger til udkast til dispensation inden for en rimelig frist. Kommissionen skal underrettes om sådanne dispensationer.

Artikel 6

Udstedelse af tilladelser

1. Virksomheder, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, har ret til efter anmodning at få elektronisk adgang via en central dokumentationstjeneste til alle oplysninger om de vilkår og procedurer, der gælder for udstedelse af tilladelser til

anlægsarbejder, der er nødvendige for at installere elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, inklusive eventuelle undtagelser, der gælder for sådanne elementer med hensyn til nogle af eller alle de tilladelser, der kræves i den nationale lovgivning.

2. Virksomheder, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, har via den centrale dokumentationstjeneste ret til elektronisk at indgive ansøgninger om tilladelser til anlægsarbejder, der er nødvendige for at installere elementer af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Den centrale dokumentationstjeneste skal lette og koordinere udstedelsen af tilladelser. Den skal navnlig sikre, at ansøgningerne videresendes til alle de kompetente myndigheder, der medvirker ved udstedelsen af tilladelser til de pågældende anlægsarbejder, samt overvåge, at fristerne i stk. 3 overholdes.

3. De kompetente myndigheder skal udstede tilladelse eller give afslag, senest seks måneder efter at de har modtaget ansøgningen, uden at dette berører andre særlige frister eller forpligtelser, der er fastsat for en korrekt afvikling af proceduren, og som gælder for udstedelse af tilladelser efter national ret eller EU-retten. Afslag skal begrundes behørigt ud fra objektive, gennemsigtige, ikkediskriminerende og forholdsmæssige kriterier.

4. Virksomheder, der har tilladelse til at udbyde elektroniske kommunikationsnet, og som har lidt skade som følge af manglende overholdelse af fristerne i stk. 3, har ret til erstatning fra den kompetente myndighed for den lidte skade, i overensstemmelse med national ret.

Artikel 7

Bygningsinternt udstyr

1. Alle nyopførte bygninger på slutbrugerens område, herunder samejede elementer, for hvilke der er ansøgt om byggetilladelse efter den [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*], skal være udstyret med højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur, der når frem til nettermineringspunkterne. Denne forpligtelse gælder også ved større renoveringsarbejder, som der er ansøgt om byggetilladelse til efter den [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*].

2. Alle nyopførte flerfamiliehuse, som der er ansøgt om byggetilladelse til efter den [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*], skal i eller uden for bygningen være udstyret med et krydsfelt, som udbydere af elektroniske kommunikationsnet har adgang til, og som den højhastighedsforberedte bygningsinterne infrastruktur kan tilsluttes. Denne forpligtelse gælder også ved større renoveringsarbejder på flerfamiliehuse, som der er ansøgt om byggetilladelse til efter den [*Publications Office: please insert the exact date of the entry into force of this Regulation*].

3. Medlemsstaterne kan bestemme, at der ved visse kategorier af bygninger, især enfamiliehuse, eller ved større renoveringsarbejder, kan dispenseres fra de forpligtelser, der er fastlagt i stk. 1 og 2, når omkostningerne ved at opfylde dem er uforholdsmæssigt store. Sådanne dispensationer skal være behørigt begrundede. De berørte parter skal have mulighed for at fremsætte bemærkninger til udkast til dispensation inden for en rimelig frist. Kommissionen skal underrettes om sådanne dispensationer.

Artikel 8

Adgang til bygningsinternt udstyr

1. Udbydere af offentlige kommunikationsnet har ret til at tilslutte deres net i krydsfeltet for at få adgang til den højhastighedsforberedte bygningsinterne fysiske infrastruktur, forudsat at det sker for egen regning, og at det har minimal indvirkning på den private ejendom.

2. Udbydere af offentlige kommunikationsnet har ret til at få adgang til eksisterende højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur på rimelige vilkår, hvis duplikering er teknisk umulig eller økonomisk ineffektiv. Den, der har brugsretten til den bygningsinterne fysiske infrastruktur, skal tilbyde adgang på ikkediskriminerende vilkår.

3. Opnås der ikke inden to måneder efter den formelle anmodning enighed om adgang, jf. stk. 1 og 2, har hver part ret til at henvise spørgsmålet til det kompetente nationale organ for bilæggelse af tvister for at få vurderet, om kravene i de nævnte stykker er opfyldt. Det nationale tvistbilæggesorgan træffer under fuld hensyntagen til proportionalitetsprincippet en bindende afgørelse for at bilægge tvisten så hurtigt som muligt og under alle omstændigheder inden for to måneder, uden at dette dog udelukker, at hver af parterne kan indbringe sagen for en domstol.

4. Hvor der ikke er højhastighedsforberedt bygningsintern fysisk infrastruktur, har udbydere af offentlige kommunikationsnet ret til at tilslutte deres netudstyr hos en abonnent på elektronisk højhastighedskommunikation, forudsat at denne indvilger heri, og forudsat at det sker for egen regning og minimerer indvirkningerne på den private ejendom.

Artikel 9

Kompetente organer

1. Den nationale tilsynsmyndighed, der varetager de opgaver, der er omhandlet i artikel 20 i direktiv 2002/21/EF, udfører funktionen som nationalt tvistbilæggesorgan, jf. artikel 3, stk. 4, artikel 4, stk. 9, artikel 5, stk. 4, og artikel 8, stk. 3, medmindre medlemsstaten udpeger andre kompetente organer.

2. Hvis medlemsstaterne udpeger andre nationale tvistbilæggesorganer i henhold til stk. 1, skal disse være retligt adskilt fra og funktionelt uafhængige af alle netoperatører. De skal have beføjelse til at pålægge netoperatører passende, effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner for misligholdelse af de forpligtelser, der følger af de beslutninger, der træffes ved afgørelsen af tvisten.

3. Den nationale tilsynsmyndighed, der varetager de opgaver, der er omhandlet i artikel 20 i direktiv 2002/21/EF, udfører de funktioner, der påhviler den centrale dokumentationstjeneste, jf. artikel 4 og artikel 6, medmindre medlemsstaten udpeger andre kompetente organer.

4. Hvis medlemsstaterne udpeger andre centrale dokumentationstjenester i henhold til stk. 3, skal disse have beføjelse til at pålægge netoperatører passende, effektive, forholdsmæssige og afskrækkende sanktioner for misligholdelse af forpligtelserne i artikel 4, stk. 3 og 8.

5. Medlemsstaterne underretter senest den [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation*] Kommissionen om, hvilke kompetente organer der i overensstemmelse med denne artikel er udpeget til at udføre en opgave i henhold til denne forordning, og om enhver ændring heraf, før en sådan udpegning eller ændring træder i kraft.

6. Afgørelser, der er truffet af et af de ansvarlige organer, der er omhandlet i denne artikel, skal kunne indbringes for en domstol i overensstemmelse med national ret.

Artikel 10

Revision

Kommissionen forelægger senest den [*Publications Office: please insert the exact date: entry into force of this Regulation + 3 years*] en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af denne forordning. Rapporten skal omfatte et resumé af virkningerne af de

foranstaltninger, der er omfattet af denne forordning, og en vurdering af de fremskridt, der gøres med at nå målene.

Artikel 11
Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.
Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand